

TRANSITIE

Volgens van Dale staat 'transitie' voor 'overgang, verandering'. Soms heb ik het idee dat alles om ons heen in transitie is. De natuur, de samenleving, organisaties en individuen. We hebben inmiddels zelfs een nationaal VP 2.0 en een beleidsthema dat gaat over transitie van de militaire organisatie naar de burgermaatschappij. Natuurlijk leven we in een dynamische wereld en verandering is inherent aan evolutie, innovatie en ontwikkeling. Het lijkt momenteel alleen of we in een stroomversnelling zitten, aangewakkerd door oorlogen, schuivende machtsblokken, autoritaire leiders, onnavolgbare innovaties zoals Kunstmatige Intelligentie en tal van schijnbaar onoplosbare problemen als klimaatverandering en migratie. We zijn zoekende en hebben niet alleen behoefte aan een adaptieve krijgsmacht, maar aan een adaptieve samenleving.

De hele wereld is in transitie en hopelijk gaat ons dat geen nieuwe veteranen opleveren. Na 80 jaar 'PAX Americana' staan we aan de vooravond van een nieuwe wereldorde. De machtsbalans, waarin wij allemaal zijn opgegroeid, gaat veranderen. Dat gebeurt vast niet zonder slag of stoot en gaat gepaard met onzekerheid en spanning. We zijn kwetsbaar geworden door globalisering, energieafhankelijkheid en onze eigen overvloed. Al die aanstaande veranderingen vragen om een weerbare instelling van ons allemaal. We hebben hier in het Westen verleerd om met echte tegenslagen en teleurstellingen om te gaan. Met name jongere generaties hebben wij daar slecht op voorbereid, wat hen overigens niet is te verwijten. 80 jaar vrede en welvaart hebben ons verwend en gemakzuchtig gemaakt.

Nu zijn militairen natuurlijk wel gewend om te gaan met onzekerheid, spanning en verandering. Met name veteranen zijn op dat vlak ervaringsdeskundigen. Daar waar veteranen als militair onze nationale belangen over de gehele wereld hebben gediend, is er misschien nog wel een nieuwe missie voor hen weggelegd. Niet in Afghanistan of het voormalig Joegoslavië, maar hier in onze eigen straten. Nederland helpen weerbaarder te worden.

Veteranen beschikken immers over ervaring, doorzettingsvermogen en veerkracht. Aangemoedigd door onze politiek ontstaan momenteel lokaal initiatieven om iets te doen aan het mentale component van de bevolking. Daar liggen mogelijkheden voor veteranen om lokaal hun rol te pakken en onze maatschappij samen weerbaarder te maken. Misschien is dit hét moment om veteranen niet alleen te eren, maar hen ook actief te betrekken. Want als iemand weet hoe je overeind blijft in stormachtige tijden, dan zijn zij het. En laat dat nou precies zijn wat we nodig hebben in een tijd waarin verandering en transitie een constante zijn: samen sterk.

Hans van Griensven

Luitenant-generaal b.d.

Voorzitter nationaal Veteranen Platform